

Come in, boys, and be happy...

Deze uitnodiging staat te lezen in de etalage van een Amsterdams café. Er is een Canadees bij getekend, die een meisje omhelst. Maar er bestaat ook nog een drastische illustratie bij bovenstaande zinspreuk. Zo schrijft „Het Vrije Volk” van 26 Juni onder de titel „Onze meisjes en de Canadezen”: „Het kinderhuis Annette wordt uitgebreid, om althans een klein gedeelte te kunnen opvangen van de stroom aanstaande ongehuwde moeders en vaderloze babies, die over een aantal maanden moet worden verwacht. Bij de Gem. Geneeskundige Dienst is een verordening van M.G. binnengekomen, waarin bij besmetting met geslachtsziekte zowel voor dokter als voor patiënt behandelings- en aanmeldingsplicht is voorgeschreven. Verschillende ziekenhuizen breiden hun afdelingen voor geslachtsziekten uit en richten nieuwe kraamzalen in. Deze en tal van andere maatregelen staan in verband met de intieme omgang, die verschillende meisjes en jonge vrouwen op het ogenblik met militairen hebben... Tal van meisjes, ook uit onze normale, goede gezinnen, zetten hun gezondheid en hun toekomst op het spel. Ouders en meisjes moeten begrijpen, waarom het gaat, n.l. om omgang met mannen, die niet tevreden kunnen zijn met onschuldig bezoek aan dancing of bioscoop, maar die in het algemeen vooral behoefte hebben aan geslachtsomgang en dit na bioscoop en dancing ook verwachten van de meisjes, die hen vergezellen.” Dat is een duidelijke taal, die ons de keerzijde der medaille doet zien. Maar hoe kan

Arbeidersbeweging en Esperanto...

Proletoj ciuj-landaj unuigu!

Wanneer de afgelopen jaren ons iets hebben geleerd, dan is het wel dit, dat de arbeidersklasse in haar bevrijdingsstrijd alleen dan de overwinning kan behalen, wanneer zij zich in haar ontwikkeling niet door nationale grenzen laat belemmeren. Reeds in de jaren 1936-1938 hebben de Spaanse proletariërs de harde les moeten leren, dat elke nog zo krachtige actie van de arbeiders wordt neergeslagen, wanneer zij zich niet over de nationale grenzen uitbreidt. En hoe hebben wijzelf niet, ten tijde van de Duitse bezetting en ook daarna nog moeten ervaren, dat de proletariërs van alle landen niet alleen door een nauwe lotsgemeenschap aan elkaar zijn verbonden, maar ook, dat ze machteloos staan tegenover de internationale bourgeoisie zolang ze zelf in nationale afzondering zijn gevangen.

Het streven der arbeiders zich aan deze afzondering te onttrekken, is neergelegd in deze strijdlus: „Proletariërs aller landen verenigt U”. Helaas was tot nu toe de „vereniging van de proletariërs aller landen” steeds meer een uitsluitend contact tussen de leiders der arbeidersorganisaties, over de hoofden der leden heen. Geen van de drie Internationale is in staat geweest de nationale afzondering der arbeiders werkelijk te doorbreken.

Doorbroken is deze afzondering slechts nu en dan door klasse-acties der arbeiders, zoals in

het ook anders? Weliswaar is de oorlog in Europa beëindigd, maar dat betekent voor velen nog niet het terugkeren naar hun gezin. Miljoenen overwonnenen zullen in kampen en arbeidscolonnen moeten werken, opruimen en opbouwen, honderdduizenden overwinnaars zullen hen bewaken en het hele Duitse rijk voor vele jaren bezetten. En opdat de bezettende troepen niet op slechte gedachten komen, is hun de omgang en de verbodering met de Duitse bevolking verboden. Overtredingen worden streng gestraft. „Zo kreeg een soldaat 28 dagen opsluiting en inhouding van 40 dagen soldij, omdat hij tegen een meisje geknipoogd had.” (Nieuwsdienst van Het Parool, No. 1, 26 Mei 1945). — (Hoeveel dagen opsluiting en boete zouden dan wel die hoge Amerikaanse officieren hebben gekregen, die met Goering aan tafel zaten en hem de hand drukten?)

Amerika is ver, en ver weg zijn de Canadese vrouwen en meisjes. In het grote Duitsland zijn er weliswaar ook meisjes, maar die behoren tot het vijandelijke volk. Een knipoogje kost daar 28 dagen brommen en 40 dagen soldij, een zoen toch zeker het dubbele! Maar een soldaat wil ook leven en vertier hebben, hij kan niet dag en nacht schieten en bommen gooien, vooral als er vrede is. Maar waarvoor zijn er dan bondgenoten, die dichterbij wonen? Amsterdam is tot amusementsstad benoemd, waar de Canadese soldaat van tijd tot tijd drie dagen mag doorbrengen. En zo zal het waarschijnlijk ook in andere steden en landen zijn. Rotterdam, Brussel, Parijs, overal zijn vrouwen en meisjes, bij wie knipogen geen boete kost. Maar voor talloos vele jonge mannen en vrouwen is de prijs van hun gezondheid veel zwaarder. Zegeningen van het militarisme! Come in, boys, and be happy!

1936, toen de golf vanstakingen met bedrijfsbezetting in Frankrijk naar België en zelfs gedeeltelijk naar Nederland oversloeg. Maar om deze nationale afzondering volkomen en blijvend op te heffen is meer nodig. Nodig is in de eerste plaats het besef van de noodzakelijke eenheid van alle arbeiders over de gehele wereld, van het medeleven en zo mogelijk medestrijden met onze klasgenoten over de grens. Hiertoe is een innig contact noodzakelijk. Maar om dit contact tot stand te brengen moeten tal van moeilijkheden worden overwonnen.

Eén dezer moeilijkheden is de taal. Het is waar, voor de internationale congressen der leiders ligt hier geen enkele moeilijkheid, daar zij allen vreemde talen kennen. Maar wanneer arbeiders ernaar streven, persoonlijk contact te leggen over de grenzen, is het anders. De meeste arbeiders zijn niet in de gelegenheid vreemde talen te leren. Zelfs wanneer dat wel het geval is, blijven de mogelijkheden van contact nog maar beperkt tot één enkel land.

Het is op dit gebied, dat de wereld-kunsttaal „Esperanto” zijn grote betekenis heeft bewezen. Esperanto is een kunstig opgebouwde taal, die zeer gemakkelijk is te leren. Hij wordt beheerst door slechts enkele eenvoudige regels, zonder uitzonderingen en heeft een vrij kleine woordenschat, waaruit door een weer zeer eenvoudig stelsel van voor- en achtervoegsels alle andere woorden kunnen worden samengesteld. De stamwoorden zelf, voor het grootste deel overgenomen uit Germaanse en Romaanse talen,

voor een klein deel ook uit het Russisch, makkelijk te onthouden. Met behulp van goede cursussen die door de Esperantogingen worden gegeven, is het voor arbeider mogelijk zich deze taal eigen te maken. Hoe was tot nu toe de praktijk van Esperanto over de gehele wereld bevinden zich arbeiders Esperantisten, waarvan een vrij groot aantal een internationale organisatie is samengesteld. Esperanto-tijdschriften werden uitgegeven van landen. Door middel van deze tijdschriften was het mogelijk op de hoogte te blijven van de ontwikkeling der arbeidersbeweging, de klasse-acties over de gehele wereld. Het wisselen van ervaring was evenzeer mogelijk het gemeenschappelijk organiseren van massa-acties. In de Spaanse burgeroorlog was Esperanto een belangrijk middel van contact weest tussen de revolutionairen binnen en buiten Spanje. Internationale congressen, waar arbeiders-Esperantisten van Europa en Afrika elkaar eens per jaar ontmoetten, hoogtepunten in de beweging. Hier was de mogelijkheid tot een nauw persoonlijk contact konden de problemen die de arbeiders in verschillende landen het meeste bezig hielden gezamenlijk worden besproken.

Esperanto heeft zich natuurlijk het krachtigst ontwikkeld, waar de taalverschillen kleine gebieden het grootst zijn, d.w.z. in Nederland. En binnen Europa staat door dezelfde omstandigheden Nederland bovenaan. Dat neemt niet weg dat ook in andere landen en werelddelen Esperanto een grote vlucht heeft genomen, getuige het verspreiden van arbeiders-Esperanto-bladen in China en Japan, tot op het moment dat de oorlog hieraan een eind maakte.

Als gevolg van de oorlog is de Esperanto-beweging natuurlijk in het ongereede gebied gekomen, echter bezig, zich opnieuw te organiseren. Stellen ons voor, onze lezers, geregeld de hoogte te houden van de belangrijke gebeurtenissen op dit gebied.

Naaktlooperij in Limburg?

HET FEEST IS UIT... is de titel van een feest van de Nederlandse Volksbeweging. „Het feest is uit...” denken we, als we het lezen, omdat de vis fl. 4.90 per kilo is. „Het feest is uit”, als we naar de kassa van onze eekendaren kijken, die met touwtjes gehouden worden....

Nu zijn we pas gewoon bevrijd, niet op zaterdag, en we zijn niet erg vrolijk meer. „Aan de arbeid”, zegt het manifest, „niet kleren, geen kantes eraf lopen, als je geen schone hebt...” enz.

We hebben dit allemaal al meer gehoord. De Nazi's, in Duitsland, noemden ze dat: „meckern” en „an die Arbeit”. Dat is dus al bekend. Met dat al is de nieuwe kost nog lang voldoende en worden de groenten en het ieders dag duurder.

Maar iets nieuws lezen we toch. Waar staat het: „...als de kledingfabrieken kolen wacht en de mijnindustrie op kleding. Ongeklede mijnindustrie? Zouden de arbeiders van de mijn Maurits soms daarom gestakt ben, omdat zij het schandaal van naaktlooperij meerderen en beteren niet langer konden zien?

Geen wonder, dat de Ned. Volksbeweging einde wil maken aan die „verouderde” kledingstrijd — hoevel dat ook in „Mein Kampf” — maar zij wil het op zuiver Hollandse, nationale grond.

Heren, de beginletters van de Nederlandse Volksbeweging zijn N.V.B. Maar wat maakt verschil van één letter uit?

Geef ons Uw naam en adres om dit blad elke week aan huis te ontvangen. 15 cent per week

ember 1945

Prijs 15 cent

3e Jaargang - No. 39

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

1945

Prijs 15 cent

3e Jaargang - No. 29

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
EERD WOODSTRA
Uitgeverij „De Vlam” - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtsestraat 44
Postgros 303817 ten name van
Mevrouw J. C. J. Mentel Raapts beiden te
Amsterdam.

POTSDAM

eer wij de naam van deze stad dan staat voor ons het beeld van Pruisische militarisme, met ganzen met brullende onderofficieren en cles dragende officieren van het we bloed”, dat volgens een ver opvatting door de gedegenereerde men van de Pruisische aristocratie ont.

am was de residentie van de konen van Pruisen, van die merkwaardmonarchen, die oorspronkelijk burgn van Neurenberg, de stad van Alit Dürer en later Julius Streicher, vorsten van Brandenburg en tenslotningen van een der meest succesrijke staten van de Europese geschiedenis en. Zij vormden geleidelijk een saangend grondgebied van oud-Pruie, Poolse, Deense, Hannoverse en enrijke gebiedsdelen. De nieuwuische staat kreeg zijn laatste vorm Otto von Bismarck en werd tenen aan het einde van de Frans-Duitse g in het jaar 1871 de leidende mogheid var. het nieuwe Duitse keizeraarvan twee derde van het gronded en van de bevolking Pruisisch n. Het was het klein-Duitse keizerin tegenstelling met het groot-Duitse, onder de naam „Het heilige Romeinse van de Duitse natie” na een 1000 bestaan in de stormen van de Napotische oorlogen ook formeel op een ge manier was ondergegaan. De Habsge keizer van Oostenrijk had in zijn anigheid van Duitse keizer in het 1806 bedankt.

Pruisen-Duitsland van 1871, het de Rijk, zoals het de nazi's van het de Rijk graag noemden (daarbij de abliet van Weimar als een intermezzo het hoofd ziende), was een diepe urstelling voor de democraten van omeks 1848, die in de Paulskerk te akfurt van een groot-Duitse constituele monarchie of zelfs republiek gmd hadden. Zij wilden Groot-Duits, met Oostenrijk, zij wilden eenerne, burgerlijke eenheidsstaat. Niets um hiervan terecht. In Oostenrijk rede de reactie, nauw verbonden met katholieke kerk, die destijds nog niet gemakkelijk bereid was, om een condaat te sluiten.

De hoop van de democratische patriotten van de eerste Duitse Nationale Vergadering richtte zich dan op het Noorden tot de rivaal van het oude Habsburg-Oostenrijk, tot Hohenzollern-Pruisen, wiens Koning Friedrich Wilhelm IV zeer ten onrechte van liberale denkbeelden verdacht werd. Ook hier diepe teleurstelling. Onder het bevel van Prins Wilhelm, later Keizer Wilhelm I en grootvader van den ten onzent overleden laatsten keizer, verpletterde de Pruisische artillerie de luchtkastelen van de Duitse democraten.

Het klein-Duitse keizerrijk, dat in de spiegelzaal van Versailles werd uitgeroepen, terwijl de commune van Parijs haar heldenstrijd tegen de Franse bourgeoisie en de Duitse agressoren voerde, dit „tweede Rijk” droeg vanaf zijn geboortuur alle kiemen van zijn ondergang in zich. Het stond onder leiding van de feodale kaste van jonkers, die in een winstbrengende vrede met de uitbuitingsmethoden van het kapitalisme en onder de vormen van het militaristische banditisme leefden. Hun wereld lag binnen de grenzen van het grootgrondbezit beoosten de Elbe, hun deelname aan de burgerlijke cultuur beperkte zich tot het genieten van kapitalistische winsten en van het nachtleven in Berlijn. Zij waren en zijn tot op heden de élite der souteneurs van Europa en hebben ondanks eeuwenlange oefening als mensenslagers twee wereldoorlogen op schitterende manier verloren.

Dit Duitsland was de parvenu tussen de kapitalistische machten. Hohenzollern-Pruisen was historisch te laat begonnen, met aan de algemene wedloop om grondstofgebieden en markten deel te nemen. Het had te laat een centraal geregeerd grondgebied bij elkaar gestolen; al lang waaiden de Union Jack en de Franse tricolore over uitgestrekte gebieden van Azië, Amerika en Afrika, al lang had zich het Nederlandse kapitaal tot „moederland” van Indië benoemd, terwijl Spanje en Portugal nog de resten van hun vroeger groot koloniaal bezit opteerden. Het te laat komen in de kring van kapitalistische veroveraars was vanaf het begin de grote

bedreiging, het, zoals later duidelijk werd, dodelijke gevaar voor Pruisen-Duitsland en — per slot van rekening — ook voor Hitler-Grootduitsland, deze laatste poging van het Duitse imperialisme, om door een hoog ontwikkelde techniek, grondstof-surrogaten en militarisme, de wereldheerschappij te veroveren.

Het was een symbool en ook als symbool gedacht, dat kort na 30 Januari 1933 Hindenburg, Hitler en de vertegenwoordigers van de Duitse banken, van de grootindustrie en van de jonkers op de „dag van Potsdam” samen naar de garnizoenskerk gingen. Deze kerkgang werd in woord en beeld als triomf van het z.g. front van Harzburg, van de coalitie van de Nazi's, de Duitsnationalen onder Hugenberg, de Stahlhelm, het katholieke Centrum onder von Papen, voorgesteld. Aan de top stonden Hindenburg als Rijks-president van het „IJzeren front” van 1932, waaraan ook de Duitse sociaaldemocraten geestdriftig hadden deelgenomen, en Hitler als Rijkskanselier.

In Potsdam was het huwelijk tussen het jonkerdom en de burgerlijke klasseheerschappij gesloten. Geen zeer gelukkig huwelijk. Hier had Friedrich II (de historische noemt hem om onbekende redenen „de Grote”) uitgerust van zijn veldtochten en getracht in gesprekken met Voltaire zijn slecht Duits helemaal te vergeten. Hier heeft hij zijn Versailles gebouwd, het Paleis „Sans-Souci”, „Zorgenvrij”, dat middels een slechte chanson wereldvermaardheid verkregen heeft. Hier had zijn vader, de wachtmeester op de koningstroon, zijn lange makkers in de geest verzameld, teneinde de hele wereld letterlijk onder de voet te lopen. Hier stond de wieg van het Duitse imperialisme.

Hier, in Potsdam, ontmoeten elkaar in deze dagen de „Big three”, de drie leidendestaatslieden, Truman, Churchill en Stalin. Het gaat bij deze conferentie o.m. om de toekomst van Duitsland. De beslissing valt niet in een Raad van jonkers en Duitse industriebaronnen en bankiers. Het is zelfs niet zeker, dat Stalin samen met Truman en Churchill op Zondag naar de kerk zal gaan. De drie overwinnaars zullen besluiten, of er nog een Duitsland zal bestaan, of en hoe de mensen in dat land zullen leven. Zij zullen bepalen, hoeveel Duitsers elk jaar het

SPARTACUS

BLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

land zullen moeten verlaten, ten einde aan de heropbouw van de verwoeste gebieden in Oost en West mede te werken. In Potsdam zullen de overwonnenen moeten terechtstaan, zal het gehele Duitse volk de rekening van zijn regering van moordenaars, van de parvenu's tussen de imperialisten, gepresenteerd krijgen. In Potsdam wordt opnieuw de groot-Duitse droom ten grave gedragen. Het is te verwachten, dat Truman en Churchill de erkenning van de nieuwe Oostenrijkse regering Renner zullen cadeau geven en zodoende Oostenrijk als zelfstandige staat zullen erkennen. Bijna even zelfstandig als de kleine geallieerde staten of Italië.

In Potsdam staat op de agenda de nieuwe structuur van Duitsland met of zonder centrale Duitse instanties, politieke partijen enz. In elk geval zal het democratisch zijn. Hiervoor zullen vooral ook de Duitse „communisten“ zorgen, die zich reeds met nadruk tegen een „Radenduitsland“ uitgesproken hebben. In hun hoedanigheid van vrijwillige medebewakers van de Russische bezettingszone hebben zij kortgeleden een Duitse „cultuurraad“ gesticht, waarin naast Joh. R. Becher, de dichtende Antipoëet van de KPD, en von Wangenheim, de Oost-Pruisische aristocrate en stalinistische toneelspeeler en agitator, zulke betrouwbare democraten als de Rector van de Universiteit te Berlijn en Paul Wegener, nazi-filmster, zitting hebben. Zij staan klaar voor de nieuwe „dag van Potsdam“, waarop ze onder de ogen van hun heer en meester, Josef Stalin, de volksfrontfantasieën van Wilhelm Pieck als de wens van de Duitse arbeidersklasse zullen vertolken.

Als Potsdam niet al te erg gehavend is door de oorlog, dan is het geen slechte plaats voor een zomer-conferentie. In het Park van „Sans-Souci“ kan men heel goed nadenken over de zorgen van de „vrede“ in Europa en die van de oorlog in het Verre Oosten.

Daar is b.v. het Europese voedselvraagstuk in het algemeen en in het bijzonder: het Duitse. De „Big three“ moeten er over beslissen, of Europa in de komende winter door een hongersnood zal worden geteisterd, of de rest van de Duitse bevolking in een toestand zal verkeren, waarin men wel of niet werken kan, of slechts de bij de heropbouw tewerkgestelde Duitsers met voldoende levensmiddelen kunnen worden voorzien.

Zullen de drie het over een gelijkmatige behandeling van Duitsland eens worden? Zullen ook in de toekomst slechts de Russische officieren met de „dames“ van de Berlijnse dansings mogen dansen of zullen ook de Britse en de Amerikaanse officieren zich niet de dochters van het land mogen „verbroederen“? Een zeer ernstig probleem, waarachter nog veel ernstigere schuilen. B.v.: heropbouw of vernietiging van de Duitse zware industrie, zeg: wapenings-industrie. Volgens persberichten kan na een korte tijd de Duitse productie van wapens van elke soort, tanks,

vliegmaatschappijen, onderzeeboten en andere onmisbare cultuurgoederen weer volledig op gang zijn. Zeer aantrekkelijk voor de overwinnaars, wanneer zij eraan denken, dat er ondanks Yalta en San Francisco nog heel wat „misverstanden“ tussen Oost en West bestaan. Zij hebben al te zeer afwijkende belangen, de heren uit het Westen en uit het Oost, die daar in het Park van „Sans-Souci“ zullen wandelen.

Vanaf 't riviertje de IJzer tot de Alpen, Van af de Oostzee tot aan de Karpathen Aan Dardanellen en de Kaukasus, Aan de scheiding van Alpen en Italië, In Rusland, op de Balkan en in Azië, In Afrika en op de zeeën Vermoorden de Arbeiders elkander. Verstikt in de gassen, vermoord door de Kogels, vaneengereten door de mijnen Lagen de arbeiders over de aarde. Geofferd door de heersenden, de almacht van 't Kapitaal, om het bezit der Aarde Aan hen te brengen lagen de Arbeiders Dood en in stukken over de hele Aarde. De aarde was vol in 't prachtig licht van Mei, En de glinsterende zee dreef vol Van hunne lijken, miljoenen, miljoenen, Zoals de wereld nooit zag. —

Zo verwoestten de Arbeiders de Arbeiders
Zo richtten de Werktuigen de Werktuigen te gronde,
Zo verwoestte de Maatschappij de Maatschappij.

Zo kwam het Kapitaal groeiend in strijd
Met zijn eigen grenzen; het wilde ontwikkeling
Verder en verder, maar het stiet zich aan
Zijn eigen grenzen, aan het Kapitaal.
Zo richtte het Kapitaal zich tegen zich zelve.
Zo vernietigt' het zijn levende en dode
Productiekracht door zijn strijd onderling.
Zo sloeg het uur van 't Kapitaal, zijn omhulsel,
De Vorm waarin het leefde, werd verscheurd.

Zo stortte krakend met donderend geweld
De oude Wereld van het Kapitaal
Om of tot grootre Tirannie te rijzen
Of voor eeuwig te wijken voor de Vrijheid. —

Want toen richtten zich daar de Enkelen op,
Toen richtten zich in 't bloeiend Kapitaal,
Dat onthloot door de moord en de vernietiging,
Gouden gestalten, Enkele Slaven, op
In alle landen der wereld Enkelen:
„Laat U niet meeslepen in deze strijd.
Schaart U aanen, Arbeiders aller landen,
Werpt van U uw nationaliteit,
En bestrijdt samen de oorlog aller heersers.“

Fragmenten uit Pan van Herman Gorter

De a.s. conferentie van Tanger werpt haar schaduwen op Potsdam. Zal Rusland in Tanger verschijnen? Er zal in Tanger, waar zich de Franco-troepen inmiddels teruggetrokken hebben, over een nieuw internationaal statuut worden onderhandeld. Gibraltar is de Westerse toegang tot de Middellandse Zee en de lange afstandskanalen van Tanger kunnen de waarde

van deze toegang zeer verminderen. Het geschut in verkeerde handen. Rusland kijkt naar de Middellandse Zee, het kan op deze Zee een belang behoeft. Als! Maar de Turkse wakers van de Dardanellen toonden laatste jaren gevaarlijke Westerse gingen, ondanks hun antipathie tegen „democratie“ en hun sympathie voor cistische gewoonten. Zoveel namen, zo problemen in Potsdam.

De Balkan blijft, zijn traditie getrouw. Tito, de trouwe bondgenoot Stalin, voelt zich voortdurend lastig vallen, omdat de grenstroepen van Grieken hun schietoefeningen tegen Griekse arbeiders- en boeren-partij langs de Joegoslavische grens voortzetten. De regering van Athene zelf ontrust is wegens de slechte behandeling van de Griekse bevolking in Albanië, de Russische troepenconcentraties aan Bulgaarse grens.

Uit Polen meldt de pers opnieuw — denvervolgingen! Het is merkwaardig het werkelijk zo merkwaardig? —, dat onmiddellijk na de erkenning van de nieuwe Poolse regering door de West mogendheden, gebeurt. De ongeluk resten van vele miljoenen Poolse Joden die door de Duitsers vermoord werden worden ter hunner bescherming in grote steden verzameld of het land geleid naar... Duitsland. De aanstellers van deze progroms hoeft men niet lang te zoeken. De afgezette Poolse militaire regering in Londen kent spel, zij had al voor 1933 grote ervaring met slachten van zondebokken.

Ook Spanje komt weer ter sprake. Uren van Franco zijn geteld. Men weegt een militair bewind, dat de „dillo“ zal opvolgen. Hij zelf zal zich ballingschap begeven. De Spaanse arbeiders, en wij met hen, begrijpen niet hoe maal het verschil tussen Franco en militaire dictatuur. Zij en wij hebben heel andere denkbeelden omtrent de einde van een fascistische dictatuur. Dat zal de rust van Potsdam niet verstoren. Men was daar nooit gewend de stemmen van de massa te luisteren.

Dat alles en nog veel meer staat op agenda van Potsdam, vooral ook de log tegen Japan. Zal Rusland toch meedoen en eventueel onder welke voorwaarden? De gehele aarde staat ter discussie. Zij bereidt den hogen heren en zorgen. Haar bewoners vertonen de gezellige neiging, „op hun eigen manier zalig te willen worden“, om Friedrich van „Sans-Souci“ te citeren: „dat mag absoluut niet! Zij moeten op voorgeschreven manier „zalig“ worden naar de hel gaan. Maar zij kunnen verschil tussen het bevolen soort „zaligheid“ en de verdoemenis niet meer begrijpen. In hun hoofden vormt zich zelfstandig gewonnen voorstelling van luk op aarde, van een „Sans-Souci“, een „Zorgenvrij“, niet voor de Grote D maar voor de kleine honderdmillioenen

Amerikaanse Koloniale Politiek

Het Parool van 9 Juli lazen we het de bericht:

De Amerikaanse Senaatscommissie voor oorlogsonderzoek heeft volgens Press verklaard, dat het gewent aan zijn, voor het leger en de marine op sommige punten in Europa bases te handhaven. Een passend gebruik van de 370 Amerikaanse luchtsteunpunten, tezamen met andere oorlogsinstallaties in Europa, zou, aldus de commissie, „het antwoord kunnen inbrengen op onze toekomstige veiligheids- en BLOEI VAN INTERNATIONALE HANDEL. Wij zouden nu beproeven kunnen openen met de betrokken landen“.

Het bericht legt de hele situatie duidelijk uit, als we het zien in verband met de van schuldeiser van heel Europa, Amerika in deze oorlog heeft verkre Heel Europa gaat gebukt onder een last, die aan de Amerikanen is overgedragen. Deze generatie van Europeaanse ettelijke volgende geslachten gaan de last van de oorlogsschulden aan Amerika voldaan moeten worden. En daarnaast komt dan, dat Amerika in de eerste plaats gaat optreden verancier van grondstoffen, fabrieksinstallaties, werktuigen, die ook niet betaald, maar die alleen uitgen of lang lopende credieten gecancierd kunnen worden.

Alles betekent, dat een geregelde om van afbetalingen en rentevergoedingen over de Oceaan naar Amerika vloeien. Heel Europa (en ook de van de wereld) is in en door deze nog cijsplichtig geworden aan Amerika. Als een loden last drukt het op heel mensheid.

Als sprekt vanzelf, dat de Amerikanen waarborgen verschaffen, om de geregelde gang van de afbetalingen en rentevergoedingen te verzekeren. Economische overeenkomsten en dergelijke zijn in dat licht ook heel nuttig, maar voor den schuldeiser behoort daar toch eveneens „stok achter de deur“ bij. Een gepende macht is daarom onvermijdelijk als de koloniale machten Engeland, Nederland, Frankrijk de uitbuiting van „koloniën“ verzekerden door een militaire macht in de betrokken gebieden te leggen, zo gaat Amerika dit eveneens doen. De „370 Amerikaanse luchtsteunpunten, tezamen met andere oorlogsinstallaties in Europa“ spreken daarbij de taal. En we kunnen ons er van verzekerd houden, dat ze inderdaad een partij woordje meespreken bij de „BLOEI VAN DE INTERNATIONALE HANDEL“ van Amerika. Ja, de Amerikaanse koloniale machten zijn zakelijke lieden en ze denken er in dit geval geen doekjes om. Zowel de landen Europa dus feitelijk eenmaal uitbuitingsgebied van het Amerikaanse kapitaal zijn, en in dit opzicht koloniën, noemen we deze landen toch zo. Al deze landen zijn „vrije, onafhankelijke naties“. Ze zijn dan ook geen

koloniën in de oude zin van het woord, waarbij de hoge bestuursposten direct door onderdanen uit het „moederland“ worden bezet, zoals Engeland, Frankrijk en Nederland dat deden en nog doen. Moderne industrielanden kunnen op deze wijze niet geregeerd worden. Een „inheems“ bestuur kan de bevolking veel beter aan het werk zetten en houden dan „buitenstaanders“, o.a. doordat anders het karakter van economische en politieke afhankelijkheid volkomen duidelijk aan de dag treedt. Het is voor het „moederland“ in de tegenwoordige tijd veel voordeliger, de uitbuiting der miljoenenmassa's aan een „nationale“ bourgeoisie over te laten, die daarbij voor de moeite natuurlijk een deel van de opbrengst moet krijgen in de vorm van hoge salarissen en heersende posten.

Dit is dan ook de ondergrond van de tegenwoordige toeschietelijkheid van koloniale mogendheden als Nederland, om de koloniën een „zelfbestuur“ te geven. En het is dus helemaal niet toevallig, dat juist Amerika de grote propagandist voor deze soort van „onafhankelijkheid“ is. Het is echter niet zo, dat de Amerikaanse geldmannen in de koloniale politiek democratischer zijn aangelegd dan hun Engelse, Nederlandse of Franse soortgenoten, maar voor de toekomst gaat het om andere dingen dan vroeger. Vroeger waren de koloniën in de eerste plaats grondstofgebieden van plantaardige producten, waarvan de verwerking in Amerika of Europa plaats vond. De eigenlijke industriële bedrijvigheid had weinig te beduiden. Het maatschappelijk samenleven, de maatschappelijke verhoudingen, waren zodoende eenvoudig en voor iedereen vrij doorzichtig. Een uitgebreid bestuursapparaat was hierbij overbodig. Enkele blanken konden het hele bedrijfsleven gemakkelijk beheersen. Maar nu gaat het om heel wat anders. De koloniale gebieden moeten nu zelf geïndustrialiseerd worden. Er moet een uitgebreide exploitatie van de kolon en de ertsen komen, waarbij staalfabrieken en elektrische centrales, machinefabrieken, scheepswerven, constructiewerkplaatsen en een nieuwe industrie voor verbruiksgoederen in het leven geropen moeten worden.

Dit alles kan alleen, wanneer de inlandse intellectuelen er voor worden geïnteresseerd en de nu reeds aanwezige inlandse bourgeoisie een bredere grondslag krijgt. En daarom is de oude koloniale politiek voor de nieuwe doeleinden van de geldbeleggende magnaten en industrie-groten van Amerika, Nederland enz. nu niet doelmatig meer. De koloniale gebieden moeten „onafhankelijk“ worden, ze moeten een „zelfbestuur“ krijgen. Maar zoals de Amerikanen zich in hun Europese koloniale gebied „370 Amerikaanse luchtsteunpunten, tezamen met andere oorlogsinstallaties“ verzekeren, zo verzekeren ze zich deze ook in Azië met de bijbehorende vlootbases, om „de veiligheid te waarborgen“.

Keren we echter tot Amerika's Europese koloniale gebied terug. De „nationale onafhankelijkheid“ hoeft hier niet ingevoerd te worden, zoals in Azië, omdat deze nog als erfenis van het verleden aanwezig is. Een nationale bourgeoisie, die als zaakwaarnemer voor de Amerikanen (en Engelse grote geldmannen) moet optreden en de uitbuiting volgens „de regelen van het spel“ moet organiseren, is volop aanwezig. Heel de wereld kan nu volgens dezelfde beginselen van de democratische zelfbeschikking geregeerd worden.

Rusland en de Duitse arbeidersklasse

De grote massa van de bevolkingen van Amerika en Europa hebben jarenlang in Rusland een bolwerk van de wereldrevolutie gezien, die de bezittende klasse van haar productiemiddelen onteigenen zou, om deze onder het beheer van de werkdende bevolkingen te brengen. De nationalistische politiek van alle Stalinistische partijen in de hele wereld en de voortdurend verder strekkende samenwerking van Rusland met de imperialistische machten hebben dit vertrouwen echter ernstig geschoot. De opheffing van de IIIe Internationale door Rusland heeft daartoe zeker ook bijgedragen. Echter: de houding van Rusland tegenover de Duitse arbeidersklasse moet het nu voor iedereen wel duidelijk maken, dat Rusland als revolutionaire factor voor de arbeidersklasse geheel is uitgeschakeld.

De Russische staatsburecratie heeft haar weg gevonden. Ze kan nu als zelfstandige macht optreden; ze beschikt over de dingen, over de arbeid van de mensen, over het denken van de mensen. Ze is machtig geworden. Wel steunt deze macht niet op een privaatzit aan productiemiddelen, maar wel op hun collectieve beheersing. En om deze beheersing gaat het.

Vanuit dit licht is alleen te begrijpen, wat er op het ogenblik in Duitsland gebeurt. Er is geen sprake van, dat de Duitse arbeidersklasse nu eindelijk de kans zal krijgen, de druk van eigen en vreemd kapitaal van de hals te schuiven. Rusland heeft zijn bondgenoten de uitdrukkelijke verzekering gegeven, dat daar geen sprake van zal zijn. Er mag geen communistisch Duitsland komen en ook de Russen zullen er voor zorgen, dat het niet komt. De Stalinistische partij, die nu in het door de Russen bezette deel van Duitsland is opgericht, heeft zich in een communiqué tot de bevolking gericht, waarin ze zegt, de democratisering van het Duitse volk te voltooien, die... in 1848 begonnen is! D.w.z. ze begint aan de uitbouw van de burgerlijke democratie, waarin de arbeidende bevolkingen van de industriële landen juist te pletter gelopen zijn.

Maar de burgerlijke democratie van parlementen en vakverenigingen zijn juist de vormen, waarmee de bezittende klasse haar monopolie van beheersing der arbeidende bevolkingen uitoefent. Vandaar, dat juist de meest moderne kapitalistische staten deze vormen van democratie met

(Vervolg op pag. 7)

SPARTACUS

BLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Wie is de schipper waarheen is de koers?

Het is duidelijk dat de nieuwe regering, in haar verklaring en redevoeringen zich den volke voorstelt als het onbevooroordeelde, boven de partijen en klassen staande Gezag, dat de algemene belangen van het gehele volk zal behartigen en rechtvaardige toestanden zal scheppen. Wat moeten wij daar nu van denken? Aan de ene kant: we kunnen haast geen krant in handen nemen of we merken een min of meer hartelijk applaus voor de regering; zelfs „De Waarheid“ gedraagt zich, al treurend om haar niet opname, als een „loyale oppositie“. Maar aan de andere kant: Zolang er arbeiders en regeringen zijn, hebben de arbeiders van een regering wel veel moois gehoord, maar nog niet veel moois beleefd. Integendeel.

We zullen er ons als arbeiders zelf een oordeel over moeten vormen en omdat hardop denken nu weer mogelijk is, dat hardop aan elkaar zeggen. Over de laatste regering Gerbrandy was dat een beetje gemakkelijker, doordat een Engelse linksburgerlijke krant er ons een boekje over open deed. De ministers en onderministers bleken zo goed als allemaal dikke omes van grootkapitalistische maatschappijen, banken en trusts te zijn. En Gerbrandy kon zo mooi praten als hij wou, de mensen hier — de gewone mensen, die geen aandelen of winstbewijzen van die maatschappijen in hun brandkast hadden) keken dat regeerders-stel met scheve ogen aan. Maar wij hier, in het bezette Nederland, zaten er maar mee. Want die heren traden op als onze vertegenwoordigers, ze leenden geld op onze naam en gaven het uit ook, ze voerden oorlog hier en bevrijdings-oorlog daar op onze kosten, praatten voor en achter de schermen over annexatie en speelden in San Francisco de rol van één der vrije volken. Nu goed, die regering zijn we weer kwijt en we willen het over deze nieuwe hebben.

Zo op 't eerste gezicht is het een vreemde combinatie. Een heel rijtje van dezelfde soort heren die in de vorige regering golden als de zware jongens van het zware kapitaal, zitten ook in deze. We hebben het in een der vorige nummers al genoemd: Heren uit de kringen van het Olie-, Indische-, Bank- en Industrie-kapitaal. Kortweg: Het groot-kapitaal is flink vertegenwoordigd. Dan zijn er nog enige plaatsen bezet door elementen uit de vroegere, vooroorlogse regerings-partijen, die weet wel, uit „de oude tijden en de oude toestanden die niet terug mogen komen“. En dan, vier socialisten! Drie sociaal-democraten en één die zich, volgens „Het Vrije Volk“, bij voorkeur socialist noemt. (Wat dat eigenlijk is, zullen we nu niet te nauw bekijken).

Twee van deze vier socialisten hadden opdracht, een regering samen te stellen. Geen opdracht van het democratische volk, maar opdracht van de koningin. Deze laatste mogen we daarvoor niet verantwoordelijk stellen, zomin als voor de samenstelling van die vorige regering, zo-

min als voor „die oude tijden en toestanden die niet terug mogen komen“. Dat mag niet, 't Staat in de wet! Wie er wel verantwoordelijk voor is, is een van de grote „democratische puzzles“ waar krantenschrijvers en andere geleerden zich nu al een paar honderd jaar het hoofd over breken. Maar daar nu niet van, ons interesseert op 't ogenblik, wat die regering is en waar ze ons heen wil sturen.

Welnu, die twee socialisten hebben welkenlang hier en daar hun licht opgestoken en er over gepeinsd, wat het beste voor ons was. En ziehier het resultaat: Grootkapitaal met aanhang en vier socialisten. Zoals gezegd, op 't eerste gezicht is dat een vreemde ploeg, het grootkapitaal is er op uit, haar verloren en vernielde bezit weer hersteld, vernieuwd en zelfs vergroot te krijgen. „Te krijgen“, d.w.z. om de overgrote meerderheid der bevolking te laten werken, die bevolking een klein gedeelte van hun eigen producten in de vorm van loon, daarvoor in handen te geven en het overige zelf te gebruiken,

deels als nieuw kapitaal, deels om er van te leven. „Uitbuiting“, noemde de socialisten dat altijd. Natuurlijk moet dat kapitaal daarbijkomen over middelen om die bevolking te houden onder de behandelingskerken, de pers, de radio, politieke tijden, „erkende vakbonden“ enz. En ze moet te maken: inhouding van het uitsluiting uit het werk, uitsluiting distributie; met andere woorden: honger. Of desnoods om ze zoet te krijgen, gevangenis, een betrouwde leger, geheime politie, burgerwacht enz. Socialisten noemden dat altijd: heersers-apparaat der bezittende klasse.

In tegenstelling hiermee, waren de socialisten er altijd op uit, om daaraan eind te maken. Om die toestanden en houdingen om te wentelen. Om die buituit te vernietigen, die macht van kapitaal te breken. En daarvoor in plaats te stellen de maatschappelijke dat de werkers — alle werkers, met h en hoofd — samen zouden werken

amenlijk leven, door samen het en de macht over hun leven en voorwaarden in handen te hebben. alleen als die grote werkende bezit, in de strijd tegen die kleine stische minderheid, aaneensluit tot een sterk organisme, waarin de bekwaamheid en de moed groeit arbeiders-wet door te zetten.

dat zo nog eens tegenover elkaar denk je: Wat bliksem, hebben die kapitalisten en socialisten, daar elkaar te maken?

nu wat ze noemen, „een politiek m“. Want het gebeurt. En niet eerst. We zouden, aan de hand van elden, vooral uit het buitenland, schetsen hoe andere regerings- van kapitalisten en socialisten dat eem“ opgelost hebben. Maar we n het ook doen, door de oplossing met die nieuwe regering, te be-

duidelijk, dat het kapitaal er op uit lijft om zijn bezit en macht te her-

stellen en te vergroten. Maar in de loop van de tijd is dat kapitaal zo gegroeid, opeengehoopt en dóór en dóór georganiseerd — terwijl de moeilijkheden die het te overwinnen had nog sneller groeiden dan zichzelf — dat de manier waarop het zich handhaafde steeds meer veranderde en veranderen moest. De moeilijkheden waarvoor het nu staat zijn zo enorm groot, dat ze maar op één manier overwonnen kunnen worden: Door allerlei functies, die de afzonderlijke kapitalisten of groepen van kapitalisten vroeger zelf uitoefenden, door de Staat te laten waarnemen.

Het verkrijgen van buitenlandse credieten — koop en verkoop op de wereldmarkt — vaststelling van lonen en arbeidsvoorwaarden over de hele linie — toewijzing van grondstoffen, credieten en arbeidskrachten aan de afzonderlijke ondernemers — herstel van het vernielde of versleten productie-apparaat volgens een vastgesteld plan — dwingend voorgeschreven regels waaraan kapitalisten en arbeiders zich in het uitbuitingsproces hebben te houden — bemiddelend en

dwingend optreden als door de toch ontstane conflicten de kapitalistische „orde“ geschokt of bedreigd wordt — en dat alles centraal geregeld door de Staat als het enige daarvoor geschikte lichaam, dat is een levensvoorwaarde voor het kapitaal geworden.

En hier, met die idee van de centraal alles regelende en commanderende Staat, ontmoet het nieuw zich oriënterende kapitaal een soort socialisten, die er na-verwante en zeer bruikbare opvattingen over de Staat op na houden.

(Vervolg in volgend nummer).

Wat tegenwoordig mogelijk is

Na gebladerd te hebben in verschillende kranten en tijdschriften, vonden wij in een erg nationalistisch dagblad een beschouwing waarvan wij het slot publiceren:

„Men behoeft thans over gebrek aan traditie niet meer te klagen. Er is in de afgelopen jaren een traditie gegrond in het ondergronds verzet. In die jaren waren ondergronds leger en volk één in de geest van een strijd-bare democratie.

Als het nieuwe Nederlandse leger op diezelfde grondslagen wordt opgebouwd, zal het elke toekomstige agressie kunnen weerstaan. Dan zal het worden, wat het worden moet, een kostbaar en geliefd bezit van heel ons volk.“

Welke krant heb je nu toch voor je, waar je al dat moois uithaalt? Zeker Trouw of Pen-Gun of Je Mantiendrai? Vlug even gedraaid. Verdraaid.... het staat in het dagblad De Waarheid!

WAT NIET GERAAKT MOCHT WORDEN

Een van de meest gedenkwaardige dingen die in het Franse parlement na de laatste oorlog openbaar werd, was het feit, dat het gebied van Briey, dat geheel lag in het oorlogsgebied, door de Fransen niet werd gebombardeerd, omdat er tussen Duitsland en Frankrijk een geheime overeenkomst was gesloten, de bezittingen van het groot-kapitalistische Wendel-concern van belde kanten te sparen. De Wendels hadden n.l. invloed in Duitsland zowel als in Frankrijk. Volgens het Engelse blad „New Statesman and Nation“ is iets dergelijks blijkbaar ook in deze oorlog het geval geweest. In Keulen werden tijdens de bombardementen de fabrieken van Ford en van Courtauld gespaard. In Rüsselsheim hetzelfde met de Opel-Werke (eigendom der General Motors). In Höchst-am-Main de I.G. Farben (waar Amerikaans kapitaal in zit). Dat deze laatste fabrieken onschendbaar waren, was zo goed bekend bij de omliggende bevolking, dat zij bij een bombardement van hun omgeving, zich haastten de beschutting van deze voor de oorlogvoering van Duitsland werkende fabrieken op te zoeken, waarvan zij wisten dat die niet geraakt „mochten“ worden. Dat is het verhaal van deze bekende Engelse krant.

New Statesman and Nation, 23 Juni '45

HET INDISPROOKJE

lieden en idealistische vaderlanders van den ontvreden over de uitwerking van oude sprookjes en bieden de natie nieuw aan, meer naar de eisen des tijds.

Daar zijn we dan aangeland bij den Indische kenner-dichter-redacteur-sprookjesverlener van het weekblad „De Ochtend-Pe de voortzetting van een volgens eigen verklaring „fris dagblad“ in Ned-Indië, het nummer van 7 Juli laat de schrijver zijn licht schijnen over het „Oost is O en West is West“-probleem en bekent z geïnspireerd door een „revolutionaire radio-rede van de koningin, over gelijke berechtigdheid van Indonesië met Holland. Het begin is niet slecht. Het onderwerp „verhouding tot Indië“ wordt vergele met dat andere tere onderwerp, de seksuele kwestie, dat ook in fatsoenlijke kringen taboe is en slechts langs omwegen wordt behandeld.

En dan gaan de sprookjes onzer jongelingsjaren eraan. Onze roemrijke vaderen schijnen een soort 17e eeuwse Nazi-Moffen voor Indië geweest te zijn. En de beschaving die ze er brachten, volgens het recept r.r.r.: rum, rifles, religion, of op z'n Hollands: g.g.g., gewen geweren, godsdienst. Zie hier:

„Eerst de rum, het vuurwater, de inboorlingen „zacht“ te stemmen dan de wapens om ze onder de duist te krijgen, en dan, nou ja, dan de religie en de ethica. O, dat alles uiterst pijnlijk.“

as zeker pijnlijk voor de Indonesiërs, dat bedoelt de schrijver niet. Hij het zo pijnlijk voor de fatsoenlijke en, die nu met dat onfatsoenlijke tegen geld in hun maag zitten en het nshalve....

neen, want goddank, er is een ex-De fatsoenlijke kringen kunnen hun lid te voorschijn gehaalde portefeuille wegberegen. Er is een excuus! Er is een nieuw sprookje, dat in ons lege de plaats van het roemrijke ooevaarke kan innemen. Van een Prins en Prinses, realistisch en toch netjes, het eindigt met een huwelijk, niet zo voor God en de mensen, maar g, en met een lang en gelukkig leven het eind. O, dichter te zijn, de waar- te kunnen verbeelden!

„Maar er is een excuus en wel dit: Indië, het verdroomde Mataram in de rimboe, was de schone slaapster, die door de Westerse prins tot het harde dag-leven moest worden gewekt. De drijfveer van den prins was, laten we zeggen: een grove fysieke begeerte, maar zijn taak was er niet minder dwingend, niet minder kosmisch en niet minder... gerechtvaardigd om. De Westerse prins wekt de schone slaapster uit haar lieflijke, maar anachronistische dromen — het wereldleven was voortgegaan en Indië moest er deel aan hebben —

huwt haar, incasseert en beheert haar bruidschat en wordt haar wettige heer en meester.“

Aangezien wijzelf hier pas vijf jaar van dergelijke vrijerij achter de rug hebben, met het incasseren en verwalteren van onze bruidschat inclus, kunnen we deze sprookjesachtige geschiedschrijving goed waarderen. Die lange nacht van roof en moord was een bruidsnacht, de dronken koloniale waren bruidsjonkers die de bruid met rijst bestrooiden, het Vaderlandse kapitaal en Reichs-gouverneurs die in „die besetzten Indischen Gebiete“ opereerden, waren daar als bruidegom en voor het pulsen van de bruidschat hebben we een „kosmisch“ excuus. En we hebben onze rechten, we zijn wettig getrouwd, recht is recht en die juffrouw kan zo maar niet van ons af en we zullen „de weg terug“ wel vinden en een gelukkig en gelijkberechtigd leven leiden. Hm, dat wil zeggen, ze is zo esoterisch van bestaan, ze is zo anders, ze kan zo gratieus thee-plukken en rijst en rubber en petroolie bewerken en wegen en steunpunten aanleggen en belasting opbrengen. Terwijl zulke exotische zaken als bruidschat verwalteren, kapitaal beleggen, winstmaken en orde handhaven, de bruidegom beter liggen. En de douarière Droogstoppel kan er fatsoenlijk van leven en haar achterkleinzoon ook (jongen; je grootvader maakte ook al zulke mooie versjes).

En waarom zouden we zulke koffie-leuteraars laten stikken, als hun sprookjes als kapstok kunnen dienen voor het tentoonstellen van de huichelarij ener hele klasse? Maar „zum kotzen“ is het!

SPARTACUS

BLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

OVER: Nationalisatie

Er is tegenwoordig een onmiskenbare drang in alle landen van Europa tot vergaande nationalisatie van de belangrijkste industrieën. De Labour-partij had o.a. de nationalisatie van het mijnwezen en de ijzer- en staalindustrie op haar programma gedurende de laatste verkiezingen. De Gaulle nationaliseerde de vitale industrieën, die met de vijand collaboreerden. En ook in Nederland doet deze drang zich gelden. Zo kwam Dr. L. J. Zimmerman in „Het Parool“ van 12 Juli op voor de nationalisatie van de Nederlandse Bank, van het Nederlandse hoogoven- en mijnbedrijf en van de bodem.

We komen hiermee aan een punt, dat voor de arbeidende bevolking een ernstige bezinning meer dan noodzakelijk maakt. Want deze nationalisatie wordt in de propaganda voorgesteld als zoiets als socialisme, of gaande in de richting van het socialisme. Vandaar dan ook, dat de woorden nationalisatie en socialisatie telkens willekeurig door elkaar worden gegooid. Dit doet bijv. ook de heer Zimmerman in zijn beschouwing. En de sociaal-democratie noemt staats- of gemeentebedrijven **GE-MEENSCHAPSBEDRIJVEN**.

Wie geen demagogie of volkswisleiding wil voeren, moet deze dingen echter goed uit elkaar houden. Nationalisatie en socialisatie dekken elkaar helemaal niet. Ze zijn helemaal niet hetzelfde. En dus moeten we deze twee dingen ook scherp uit elkaar houden.

Tegenwoordig is de sociaal-democratie voor de nationalisatie van bedrijven. Zo is het niet altijd geweest. Toen de sociaal-democratie pas opkwam, was ze er zelfs ten scherpste tegen gekant. Op een van de congressen van de Duitse sociaal-democratie hield Wilhelm Liebknecht, de vader van Karl Liebknecht, een redevoering over het socialisme. Daarin wees hij er op, dat de ontwikkeling van het kapitalisme tot zulk een chaos zou voeren, dat vanuit de bezittende klasse zelf een drang tot staatsocialisme, dat is nationalisatie, moest opkomen. Hier zou de sociaal-democratie de grote tegenspeler van de bezittende klasse worden en volgens hem zou dan de laatste strijd gestreden worden onder de leuze:

„HIER SOCIAAL-DEMOCRATIE — DAAR STAATSSOCIALISME!“

De tijd, die Liebknecht in de toekomst zag, is nu ten dele gekomen. Tenminste in zoverre, dat de drang tot nationalisatie nu inderdaad ook vanuit ras-echte kapitalistenkringen komt, zoals bij den heer Zimmerman, maar de organisaties, die gewoonlijk arbeidersbeweging genoemd worden, bewegen zich nu in hetzelfde vaarwater.

Zoals de dingen er nu bij staan, zijn we echter van mening, dat de arbeidende bevolking met een nationalisatie bitter weinig gebaat is. Nationalisatie brengt een deel van de productiemiddelen in staats-

eigendom, onder staatsbeheer. Ze heeft ongetwijfeld het voordeel, dat daarmee gemakkelijker een ordening van de productie tot stand kan komen en er dus rationeler kan worden gewerkt. Dat zullen we niet ontkennen. Maar in de moderne industrielanden is er een andere factor, die een rationele aanwending van de arbeidsmiddelen in werkelijkheid verhindert. Het gaat n.l. niet alleen om een organisatorische kwestie van een betere toepassing der techniek. Het wezenlijke vraagstuk van de komende tijd is, dat de werkende bevolking in al haar lagen ZELF bij de arbeid geïnteresseerd wordt. En juist dit wordt door de nationalisatie geen stap naderbij gebracht. Preken over verantwoordelijkheid hebben hier geen reële ondergrond. Het wezenlijke vraagstuk van de komende tijd is, dat de gehele arbeidende bevolking ZELF EEN BE-PALENDE FACTOR IN HET MAATSCHAPPELIJK LEVEN WORDT, ZOWEL IN HET BEDRIJF ALS IN DE ALGEMEENE CULTUUR. De levensimpulsen van de mensen, hun geestelijke energieën van willen, voelen en denken moeten hun werkingsveld in hun arbeidsproces kunnen vinden.

Wie alleen het oog richt op de z.g. „nationalisatie“ komt daarom bedrogen uit, wanneer hij hiermee belangrijke maatschappelijke verbeteringen verwacht. De nationalisatie heeft de strekking, de gehele maatschappelijke productie in een geordend systeem samen te brengen. MAAR ZE WORDT VANUIT ENKELE CENTRALE PUNTEN GELEID EN BEHEERD, terwijl de werkende bevolking er nauwelijks enige invloed op heeft. Initiatief „van onderen op“ heeft in dit systeem alleen strekking de ambtenaren in hun ordening te doorkruisen. Daarom heeft de bevolking slechts te gehoorzamen en uit te voeren wat van hoger hand besloten wordt. In het staatskapitalisme kan de arbeidende bevolking niet zelf als bepalende factor optreden, al worden er ook nog zoveel verkiezingen voor allerlei commissies gehouden. Het vraagstuk van de tegenwoordige tijd is niet nationalisatie, maar hoe wordt de arbeid weer tot cultuur-element van de arbeidende bevolking. Of met andere woorden: hoe wordt de arbeid zelf weer tot een element van vreugde. De nationalisatie brengt dit vraagstuk voor de moderne landen echter geen stap vooruit. Integendeel.

In dit verband is het van belang, wat Hendrik de Man zegt in zijn boek over „De strijd om de arbeidsvreugde“. Hij wijst er op, dat het in de eerste plaats er op aan komt, het arbeidsproces tot een stuk van het geestelijk leven van de mensen zelf te maken. Wat hem ondertussen toch niet verhinderd heeft, later een steunpilaar van het Duitse nationaalsocialisme te worden, waarin de arbeider niet meer dan een koelie was. Heeft hij zich in

de luren laten leggen door mooie woorden? Hoe dit ook zij, zijn de kringen over de verhouding van de tot hun bedrijfsleven zijn de overzeker waard. Zo zegt hij op blz. zijn boek:

„De haat tegen de chefs is het in de openbare bedrijven, die winst zijn ingesteld, maar een bureaukratisering en militair van het bazensysteem des b-tischer karakter gekregen“.

Wie met de tegenwoordige verhouding in de staats- en gemeentebedrijven, zal erkennen, dat hierin de grond van waarheid ligt. De nationalisatie kan deze tegenstelling maar verdiepen en verbreden, door teugels voor een al-omvattend en om dat steeds bredere lagen van volking door dit despotische karakter worden.

Staatsexploitatie is op zichzelf een omdat het de werkers als mens om Wat gewonnen wordt aan de technische mogelijkheden, die wegens ontkennen, gaat door een re arbeidslonen en arbeidsweersloren.

„Onder alle oorzaken van de onlust zijn de sociale oorzaken wegens ten opzichte van de sociale, en onder de sociale oorzaken neemt de autokratische bedrijfarchie een eerste plaats in“.

Voor de komende tijden gaat het om als werkende bevolking om de dingen. Voor ons is de komende tijd niet in de eerste plaats een vraagstuk, maar een cultureel. En techniek daarbij tenslotte het best komt, spreekt vanzelf. Het gaat niet om de eerste plaats om de verandering van dingen, maar om de verandering van de menschen. Het wil streven en de menselijke aandoe moeten tot wezenlijke maatschappelijke krachten worden. Ze moeten IN DE BEID hun ontlading kunnen vinden, daarom gaat het om het scheppen van nieuwe vormen, die dit mogelijk Het gaat om een nieuwe democratie, waarbij de huidige vormen als doel volkomen onbruikbaar weggevoeren moeten worden.

„De arbeidsvreugde der productie (en zodopende de productiviteit) hangt minder van de centrale vorm der bezitsverhoudingen als zodanig, dan van de persoonlijke hervorming van de verhoudingen met betrekking tot de technische inrichting en menselijke hiërarchische organisatie. Besch hierbij is de vorming van een groepsbewustzijn binnen de kring van het bedrijf. De voor iedere centrale revolutie wälzung) der bezitsverhoudingen daarom in de eerste plaats steunpunt“.

zijn, in hoeverre ze geschikt is, oepsbewustzijn door het wekken verantwoordelijkheidsgevoel en reugde der zelfbeschikking op deratische grondslag te bevorderen. De socialisatie van onderen — op psychologische grondslag van solidariteit in de arbeid en van de tot werken in het afzonderlijke — is in dit opzicht veel belangrijker dan de socialisatie van bovenaf“ blz. 175-.

de Man trachtte dit langs volonbruikbare weg te verwezen. door de samenwerking van en arbeid, zoals die in de medederschap der vakbeweging is be- en later onder de Duitse be- door de „bedrijfs-eenheid“, zoals het N.A.F. Zijn blik reikte klaar niet ver genoeg, om in te zien, we vormen van democratie niet worden „ingevoerd“, maar dat ze werkende massa's zelf veroverd worden in harde strijd.

strijd om de zelfbeschikking der speelt het geen rol, of ze te doen met een privaatkapitalisme of met socialisme. Behalve dan, dat het socialisme of, wat hetzelfde is, staats- sme, een nog machtiger vijand is, zij centraal over alle levensbronnen werkende bevolking heerst. Hoe tsvorm ook is: de maatschappelijke wing moet komen vanuit de besonnelen, die als aaneengesloten delende eenheden het nieuwe moeten maken. En omdat het ook nieuwe productie, die op de aan- loten bedrijfspersonelen rust, ten gaat om een aaneengesloten systeem maatschappelijk samenleven, spreekt zelf, dat deze bedrijfspersonelen in versaden moeten worden samenge- d. Het is de aaneengesloten, arbe- mensheid, die vanuit de grondcellen maatschappij, de bedrijven, haar lot t.

VRAGEN AANDACHT

zers en agenten voor 't navolgende: dres van de Uitgeverij De Vlam is om gewijzigd. Naar wij hopen is het adres nu definitief:

TRECHTSCHESTRAAT No. 44
AMSTERDAM-CENTRUM.

edactie en Administratie van „Spartacus“ zijn op hetzelfde adres gevestigd.

dit bureau zijn voorts alle verschenen riften, voorzover nog voorradig, ver- baar.

beschikken wij ook over postreke- no. 303817, t.n. Mw. J. Menist-Raapis Amsterdam. Wij verzoeken alle be- en aan De Vlam op die postrekening en, tenzij betaling contant geschiedt, maken van bedragen per postwissel tur en omslachtig.

Uitgeverij De Vlam, Amsterdam-C.

(Vervolg van pag. 2)
vliegtuigen en mitrailleurs invoeren. En vandaar, dat juist de Russen een politiek van handhaving van deze voor de arbeidende massa's verouderde vormen van democratie, in de vorm van „volksfronten“ willen doen voortleven. Het genoemde communiqué van de nieuwbakken Stalinistische partij geeft er een prachtig voorbeeld van. Haar chef, de Russische burokratie, moet de Duitse bevolking als „overwonnen“ behandelen en ze moet betalen. Daarom moet de kwestie zo gesteld worden, dat niet alleen de Hitler-agenten schuld dragen, maar het hele Duitse volk. Allen moeten betalen. De Stalinistische partij zegt dat als volgt:

„Niet alleen Hitler is schuldig, maar ool. het gehele Duitse volk en in het bijzonder diegenen, die in 1932, in vrije verkiezing, op Hitler stemden. Ons gevoel voor verantwoordelijkheid is verloren gegaan, men heeft zelfs Hitler toegejuicht, wanneer hij uit het ongeluk en de beroving van andere volkeren verbeteringen in de levensomstandigheden voor het Duitse volk wist te verkrijgen.“

Wij weigeren het hele Duitse volk schuldig te verklaren, sinds door de geallieerden zelf is toegegeven, dat 5 miljoen Duitsers het leven in de concentratiekampen gelaten hebben. We wensen daarentegen vast te stellen, dat geen bevolking ter wereld zóveel vrijwillige offers tegen de Nazi-terreur heeft gebracht. Het sprookje van de schuld van het hele Duitse volk dient naar onze mening alleen om een kwade praktijk goed te praten. Deze kwade praktijk is, dat de Duitse bevolking voor Rusland moet werken en de Russen alle machines wegslepen uit de fabrieken, zoals ook de Nazi's dat deden. Natuurlijk is deze handelwijze van de Russen heel goed te begrijpen. Alleen kan men ze moeilijk „communistisch“ noemen of een „taktische manoeuvre“. Het is doodgewoon: halen, wat er te halen valt. De nieuw-bakken „communistiche partij“ steunt nu op het volgende „revolutionaire program“:

Strijd tegen de honger, werkloosheid en dakloosheid.
Herstel van het gezag in gemeenten, districten, provincies en staten.
Bescherming van den werknemer tegen willekeur van den werkgever.
Onteigening van het vermogen der Nazibonzen en oorlogspoliteurs.
Liquidatie van het groot-grondbezit.
Nationalisering van openbare nutsbedrijven.
Onderhoud van betrekkingen van goede nabuurschap met de ons omringende landen.
Erkenning van de plicht van het volk tot herstel van de in andere landen aangerichte schade.
Dit alles noemt De Waarheid (9 Juli) „democratisering van het Duitse volk“. We vrezen, dat de liefde voor de democratie niet bijster groot zal worden. De Duitse arbeidersklasse gaat een tijd tegemoet, nog verschrikkelijker dan die van overig Europa.

WAT ONS OPVIEL

GEEN SOWJET-SYSTEEM IN DUITSLAND.

„De Russische regering heeft aan de regeringen der Westelijke mogendheden de verzekering gegeven, meldt de „Observer“, volgens Reuter, dat zij op geen enkele wijze in het door de Russen bezette gebied van Duitsland het Sowjet-systeem zal invoeren, hoelang de bezetting van Duitsland ook zou duren.“ „Het Parool“, 9 Juli.

VEEL VARKENS MAKEN DE PRIJZEN LAAG.

De Britse militaire autoriteiten hebben de huwelijks wetten en uitkeringen aan grote gezinnen in het door hen bezette gebied vervallen verklaard.... „De Nieuwe Dag“ van 10 Juli merkt hierbij het volgende op: Deze ijver van de Britse militaire autoriteiten lijkt ons niet onbedenklijk. De propaganda voor het grote gezin in Duitsland moge geïnspireerd zijn geweest op het streven naar kanonnenvlees. Dat wil nog niet zeggen, dat het instituut van huwelijksleningen als sociale maatregel ook uit de boze is. Men zou het een andere achtergrond kunnen geven. Het lijkt ons de vraag, of hier niet het kind met het badwater wordt weggegooid. Het katholieke blad heeft een goede neus. Grote gezinnen vergroot het zielengetal, dat volgens hen in de hemel of de hel kan belanden. Dat is een zaak die de kerk aangaat. Maar grote gezinnen hebben meestal veel armoede en leveren goedkope werkkrachten; niet kwaad voor het kapitaal. Dit zal dan wel de nieuwe achtergrond zijn, die „De Nieuwe Dag“ bedoelt.

EI, ZIET HOE GOED EN LIEFLIJK 'T IS...

Volgens een bericht in „Trouw“ van 14 Juli zijn de hoge oorlogsmisdadigers Seyss-Inquart en Göring in een hotel ondergebracht, dat nu als gevangenis is ingericht. Het is niet kwaad gelegen, n.l. in Montdorf-les-Bains, Luxemburg. Zo krijgt toch maar iedereen z'n juiste plaats in de wereld. De gewone S.S.-man in gewone concentratiekampen of bommenruïnen; de heren zaten in salons en blijven in salons.

NOSKE EN SCHEIDEMANN GETROEFD!

De Stalinistische partij, die nu in het door de Russen bezette deel van Duitsland is opgericht, heeft zich in een communiqué tot de bevolking gericht, waarin ze zegt, de democratisering van het Duitse volk te voltooien, die.... in 1848 begonnen is! D.w.z. ze begint aan de uitbouw van de burgerlijke democratie, waarin de arbeidende bevolkingen van de industriële landen vast- en doodgelopen zijn.

Maandblad Spartacus

Het Julinummer komt met vertraging uit. De oorzaak is gelegen in het steeds stijgende aantal lezers, hetgeen ons noodzaakte aan te sturen op het nu direct gedrukt doen uitkomen. Binnen tien dagen hopen wij echter onze lezers daardoor des te meer te kunnen bevredigen. De inhoud is ditmaal:

Beschouwingen over de situatie.
1. De heersende klasse.
2. De klasseacties als strijd om de macht.

Een kritiek op het Personalistisch Socialisme.

Het zieke kapitalisme.

De prijs bedraagt 35 cent.

Abonnementen worden gaarne aangenomen.

Alle aanvragen nu te richten aan Uitgeverij De Vlam.

ERKENNING!

Just Havelaar, die daarom geenszins onder der marxisten behoeft te worden gerekend, schreef eens in een beschouwing over Kunst: **Woorden zijn listen.**

Daar is veel van waar en vooral tegenwoordig ervaren wij dat vaak. Wat wordt er door de burgerlijken niet gesold met het woord „vrijheid” en met „socialisme”. In deze gevallen zijn deze woorden zelfs bewuste en onwaarsachtige listen. Maar ook, woorden zijn vaak listen om onbewust onklare dingen af te doen. Zo is 't ook met het woord „erkenning”. Als wij spreken over de „erkende vakcentrales” dan weten wij allen, welke daarmee worden bedoeld en wij willen van die erkende vakcentrales als zodanig niets weten.

Zijn wij dus tegen iedere erkenning? Zijn wij, Spartacisten, daar zo zeer tegen, dat wij iedere erkenning en dus ieder overleg, ieder tijdelijk compromis verkregen tussen het werknemersdom en de staat enerzijds en de arbeidersklasse anderzijds, afwijzen? Hebben wij overgenomen het „niets is ons te dol” en het „staak maar raak”?

Wij zullen in dit artikel niet het probleem vakorganisatie of bedrijfseenheid van het personeel op de voorgrond brengen, maar ons strikt tot het onderwerp bepalen. Wat betekent eigenlijk „erkende vakcentrale”? Het betekent dat zij, vroeger stichtingsorganisatie zijnde van de arbeidende klasse, alle strijdbaarheid heeft verloren en in plaats daarvan als uitgangspunt te nemen, de onverzoonlijke klassenstrijd, mede als historische noodzakelijkheid om van kapitalisme tot socialisme te komen, de klassenharmonie wil bevorderen. De leidende figuren dezer vakcentrales zijn ambtenaren geworden in het apparaat der bourgeoisie, het apparaat, dat thans de wederopbouw van het kapitalisme, een geordend, geleid, totalitair, kapitalisme heeft aangevangen. Zij willen en hebben het in de stichtingsakte van de Stichting van den Arbeid uitdrukkelijk vastgelegd, de sociale vrede bevorderen. Daarmede hebben zij het socialisme en de arbeidersklasse verloochend. Op grond daarvan zijn zij „erkende vakcentrales”. Mede en vooral op grond daarvan staan wij onverzoonlijk tegenover deze instituten.

De staking te Rotterdam brak spontaan uit. Het was in de ogen van de scheepvaartbaronnen een brutale daad van de arbeidsslaven te verklaren, dat zij niet bereid waren onder de gegeven verhoudingen en arbeidsvoorwaarden nog langer te arbeiden.

De arbeidersvertegenwoordigers, die zich voor het overbrengen van de eisen van de stakers aan de voet van de trap bevonden, werd door „hun meester” iedere bespreking bij voorbaat geweigerd met de trots wijzende vinger en het enkele woord: „ik gelast jullie onmiddellijk aan de arbeid te gaan”. De klasse vond geen erkenning.

Ondertussen werden in de conferentiekamer de onderhandelingen gevoerd over de vraag: hoe het conflict moest worden beëindigd. Die onderhandelingen werden gevoerd met de organisaties die geen ledenkaartkassen en gebouwen vertegenwoordigden, de „erkende organisaties”. Maar reeds de volgende dag boekten de arbeiders met hun zelfstandig optreden hun eerste en belangrijke overwinning, n.l. de erkenning.

De erkenning van hun macht, hun klasse-macht, hun arbeiderseenheden in de strijd gebaseerd op het zelf doen en zelf beslissen. Er werd met hen onderhandeld.

Twee soorten van erkenning. De eerste vorm moeten de arbeiders met zich afwijzen. De tweede vorm, die laatste vorm van erkenning, is een volledige overwinning zal worden, ook wanneer de strijdbeiders in bepaalde minder situaties een compromis moeten afdwingen, dan deden zij als strijders hun plicht. Wanneer zij die weg gaan, dan is het woord „erkenning” een begrip waardig andere inhoud. Dan zal een zittende klasse de erkenning aan de arbeidersorganisaties verenigde moeten geven, dat zij zelf de maatschappelijke en de arbeidersklasse winnares uit de grote internationale werksomroeping is gekomen en het oude vervangen wordt door het sociale

WEG met het Annexionisme!

De koorts stijgt. Zachtjes aan waren in de laatste jaren van de Duitse bezetting in de Nederlandse illegale pers bescheiden stemmen over annexatie van Duits grondgebied vernomen. Toen Minister Van Kleffens destijds nog te Londen, bij de grote geallieerde mogendheden verklaarde, dat hij namens „het Nederlandse volk” een aanspraak op Duits gebied meende te moeten openhouden, werden de klanken „guldiger”. Nu na de Duitse nederlaag verschijnen annexatie-reclamebiljetten aan de muren, wordt in kranten en tijdschriften met allerlei motieven het lezend publiek gaar gestoomd voor een gerechtvaardigde annexatie, is een propaganda-comité met haar arbeid begonnen en heeft minister Schermerhorn in zijn eerste redevoering de annexatie praktisch tot een politiek vraagstuk gemaakt. „Wij zijn bestolen en geruïneerd door Duitsland en we moeten vergoeding hebben. Wij zijn door een actieve buitenlandse politiek mede-garant voor de wereldvrede en dus ... moeten we mee doen aan de verdeling van Duitsland. Bepaalde gebieden, behorende tot het Duitse rijk, zijn als we cultuur-historische maatstaven aanleggen, eer Nederlands naar aard als Duits. Verwonderlijk, zoveel pijlen de heren annexionisten op hun boog hebben!

Annexionisten? Hoe durven we het te zeggen.

Natuurlijk, er zijn lelijke vormen van annexatie. „De lelijkste vorm is annexatie als gevolg van imperialistisch streven, de enkel-maar-zelfgewilde annexatie” zegt Paraat en zij voegt er snel aan toe: „Dat is een verfoeilijk ding en zulk een mentaliteit ligt ons volk zo weinig, dat wij over deze zijde van het vraagstuk weinig behoeven te zeggen.”

Tweemaal weinig, dat is heel weinig en Paraat zegt er dan ook verder niet weinig, maar helemaal niets meer over. Des te meer schrijft de Nederlandse pers over

de herovering, pardon, de bevrijding Nederlands Oost-Indië; pardon, het is in de mond van H.M., ondanks de naam vroeger fel werd bestreden, woordig Indonesië.

Indonesië wingewest? Hoe kan men zeggen. De Coen's, de Colijn's, de Heutzen zijn immers onze grote Imperialisten? Hoe kan men het zeggen. Een cultuur-missie.

Cultuur-missie? Dat hebben we in zettingstijd ook gehoord!

Toch heeft Nederland millarden Indonesië getrokken ten koste van de donesiërs. Toch is er de tactiek van verschoorde aarde toegepast. Stel voor, dat het straks bevrijde land alleen aan Japan, maar ook aan Nederland zijn rekening zou presenteren in de van gerechtvaardigde annexatie van Nederlands grondgebied. Er zou niets ons overblijven.

Annexatie van Duits gebied!

De waarheid is, dat een kikkertje gaat opblazen tot een olifant, omdat front gekozen heeft in de imperialistische machtsformaties. De koorts stijgt! Actieve buitenlandse politiek, modern gerust leger, muziek, parades.

Annexatie, zware lasten, aan de lederen groten, Balkan-Europa, nieuwe en nieuwe schulden, nieuwe hervormingen actieve buitenlandse politiek, modern gerust leger, enz. enz.

Imperialistische cirkelgang.

Deze oorlogen zijn alle imperialistische oorlogen. De gevolgen, de ellende, lasten zijn voor ons, arbeiders in werkkantoorjassen en soldatenpak, blanke, te, bruine en gele proletariërs.

Maakt front, Nederlandse arbeiders, annexatie, tegen imperialisme!

Voor internationale klassensolidariteit. Voor de bevrijding van het internationale proletariaat.

Door klassenstrijd naar het Socialisme!

1945

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:

ERD WOODSTRA

Uitgeverij „De Vlam” - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Overigens ben ik van mening....

De grootste grote imperialistische macht, Rome, werd gedurende haar lange tijd vaak met ondergang bedreigd. En de laatste werd Rome, het Westelijke Rijk, aan de oevers van den Tiber, in politieke macht gebroken door de in der grote volksverhuizing.

Als in het begin der tweede eeuw onze jaartelling, dat in Rome, dat voort te voren in een zeventienjarige strijd het dodelijk gevaar van de ondergang ontstapte was, de politicus en staatsman Cato aan het eind van al zijn redevoeringen, onverschillig over welk onderwerp de woorden sprak: „Overigens ben ik van mening, dat Carthago verwoest worden.”

Africanus, de Romeinse legeraanvoerder, had Carthago niet verwoest. En in grote bezorgheid over de veiligheid van Rome en in diepe vrees, dat de tegenstanders tegenstanders zich zou kunnen allen, predikte altijd weer de noodzaak, de overwonnenen volkomen vernietigen.

Herinnering aan Cato dringt zich in de tijd telkens weer aan ons op.

Al de houding der overwinnende machten tegenover Duitsland, maar de leidende gedachte der gezamenlijke contra-revolutionaire pers is het, die onweerstaanbaar aan dat: „overigens ben ik van mening...” doet denken. Nu men niet eens zeggen, dat het standpunt der overwinnaars en hun pers een gevolg is van een volkomen veringewillig berust. Om zo eenparig en consequent te kunnen optreden zouden overwinnaars het over alles werkelijk moeten zijn. Hun belangen zouden, minste in de wezenlijkste punten, gericht moeten zijn.

Hoewel men uit Potsdam gedurende de laatste dagen van de grote conferentie, weleer meer hoorde dan de menu's der in- en feestelijke maaltijden, evenals het feit, dat de Engelse minister van Buitenlandse Zaken, hieraan wegens onpartijdigheid niet regelmatig kon deelnemen, intoch wel iets, zelfs in het tegenwoordige stadium, duidelijk te zijn: De Russen enerzijds en de Engelsen en Ame-

rikanen anderszijds stellen zich in menig opzicht de toekomstige regeling der politieke en economische verhoudingen in en tot Duitsland, zeer verschillend voor.

De Russen willen een centraal-geleide, Duitse Staat, waaraan iedere mogelijkheid ontnomen zal zijn, als economische, vooral als industriële grootmacht, op te treden. Daarom, bezetting van Duitsland en uitoefening der bewinds-bevoegdheden door aan de Russen toegewijde politieke organen en partijen, maar ook het vernietigen der industrie van het land door het weg-nemen der gehele technische uitrusting en haar overbrenging naar de door Duitsland vernielde industriegebieden, vooral dus naar Rusland.

Het is duidelijk, dat de Amerikanen en Engelsen meer geneigd zijn, de voormalige Duitse Staat op te delen. Met het oog op het feit, dat de Russen met hun plannen vooral steunen, en ook steunen kunnen, op een zo toegewijde hulpstroep als de bureaucratie der kwasi-linkse Volksfront politici, d.w.z. de uit Moskou teruggekeerde hoofdfunctionarissen der Duitse „communistische” partij en haar mantelorganisaties, zien de Britten en Amerikanen zich gedwongen, voor de waarneming van hun belangen andere bondgenoten te zoeken. Het Russisch gezinde Volksfront moet zich van die lagen bedienen, die, evenals de arbeiders der groot-industrie, de intellectuele middenstand, vooral het technische personeel en de kleinere ambten en staatsambtenaren, bij het behoud van een verbonden Rijksgedebied belang hebben of aan wie wijsgemaakt wordt dat ze er belang bij hebben.

Daarentegen verbinden de Amerikanen en Engelsen zich steeds duidelijker met de kringen van het bankkapitaal en die der groot-industriëlen, waarvoor het behoud van het Duitse Rijk altijd slechts een middel tot het doel was, met het beslissende motief: de kapitalistische uitbuiting van hun productiemiddelen, dat wil dus zeggen, de hoogst mogelijke winst-makende afzet der producten aan de koopkrachtigste verbruikers, dat zijn de klassegenoten der bank- en industriemagnaten in Groot Brittannië en de Verenigde Staten, dat

zijn de imperialisten van het Westen, die in hun bombardementen, zoals wij het altijd reeds wisten, maar nu bevestigd vinden, het Duitse industrieapparaat groten-deels ontzien hebben. Zo lezen we, dat de Opelfabrieken, die aan de Amerikaanse General Motors behoren in Rüsselsheim bij Frankfurt aan de Main en de Ford fabrieken in Keulen onbeschadigd of zo goed als onbeschadigd gebleven zijn. Ge-deeltelijk bleven de fabrieken in de zwaarst gebombardeerde industriegebieden voor 70% in tot de arbeid geschikte toestand. Niet slechts die fabrieken, waaraan zoals bekend is, het Britse of Amerikaanse kapitaal aandeel had en die natuurlijk, ondanks dit, op volle kracht voor de Duitse oorlogsindustrie werkten, maar ook de overige Duitse industrie is, volgens alle berichten, veel minder aangevallen, dan gedurende de oorlog aangenomen werd. Met 't oog op dit, voor ons in geen geval nieuwe feit van de verbondenheid van het internationale kapitaal, is het geen verrassing, dat bijv. de Amerikanen raad inwinnen bij zulk een van ouds bekende grootkapitalist en fascistenhelper als Hugenberg, die hun met zijn plannen voor het verder werken der Duitse industrie in dienst van het overwinnende kapitaal, tevens de nodige recepten voor de politieke propaganda tegen het communisme levert. Hugenberg is niet voor niets de leidende man van het Ufa-filmconcern geweest, dat broeinest van fascistische filmpropaganda, en van de Scherl-uitgeverij, die o.a. de „Berliner Lokalanzeiger” uitgaf. Wij herinneren ons nog, dat dit blad, een der meest verspreide bladen in Duitsland, door de linkse journalisten „het blad voor de idioten van de Rijkshoofdstad” genoemd werd.

Het verrast ons ook niet, dat de Amerikanen in Beieren en in het door hen bezette gebied van Oostenrijk met de reactionairste kringen samenwerken en dat, volgens verschillende persberichten, vooral in Tirol, de fascistische leidende functionarissen weer in hun bureaux teruggekeerd zijn.

De overwinnende partijen hebben zeer verschillende doelstellingen. Hun „overigens ben ik van mening...” heeft zeer verschillende betekenissen. De Russen willen het behoud van het politieke verband in de vorm van een hun en slechts hun toegewijd Volksfrontregime, waaraan de

1945

Prijs 15 cent

5e Jaargang - No. 39

Int. Instituut
Prijs 45 cent
Amsterdam

5e Jaargang - No. 30